

Adresseavisen

27. 8. 2013



Mye av den storslattede kystnaturen blir ødelagt med vindturbiner som rager 180 meter over fjelltoppene. For kystlandskapet blir det ikke noe vakkert syn, mener innleggsforfatteren. Foto: DAN ÅGREN

En trist dag for Trøndelag

Sist fredag kom nyheten om Olje- og Energidepartementet og minister Borten Moe har godtatt planene for den omfattende vindkraftutbyggingen på Fosen og sørøver langs Trøndelagskysten. I alt er det, foreløpig, snakk om 8 enkeltprosjekter med 450 vindturbiner, og et omfattende ledningsnett for å føre strømmen ut av Trøndelag. Det er antatt en årlig produksjon på 3,7 TWh.

Dette er meget triste nyheter for Fosen og Trøndelag. Det er trist fordi mye av den storslattede kystnaturen blir ødelagt. Vindturbiner som rager 180 meter over fjelltoppene og kystlandskapet er ikke noe vakkert syn. Og hundrevis av kilometer med veger i uberørt fjellnatur vil ødelegge store områder for rekreasjon, jakt- og fiske og biodiversitet. Og det er trist fordi vindkraft er en meget kostbar energiform, og utbyggingen vil gi store tap for samfunnet. Samfunnsregnskapet er negativt, og betyr at utgiftene for samfunnet er større enn inntektene.

Samfunnsregnskapet er negativt av to grunner. For det første er de bedriftsøkonomiske kostnadene større enn de bedriftsøkonomiske inntektene. Av denne grunn må utbyggingen få en omfattende subsidiering. For det andre kommer miljøkostnadene som følger av raseringen av store fjell- og villmarksområder.

Subsidieringen til utbyggerne skjer gjennom den såkalte Grønne sertifikatordningen som Borten Moes departement råder over. Grønne sertifikater er noe vanskelig å gjennomskue, men innebærer at det er strømkundene som betaler.

Og for denne Fosen utbyggingen er det snakk om enorme beløp. Jeg tror det er vanskelig å få til denne utbyggingen for en lavere kostnad enn 75 øre per kWh når ledningsnettet tas med. Hvis vi antar en strømpris på 40 øre kWh, som kanskje er optimistisk, så er det altså snakk om subsidier på minimum 35 øre kWh for å få til utbyggingen. Dette beløpet ganget opp med den årlige produksjonen på 3,7 TWh gir så 1,3 milliarder kroner. Altså: Hvert år må strømkundene betale 1,3 milliarder for denne utbyggingen. Dette beløpet kommer altså i tillegg til den vanlige strømregningen, og dette vil være i 20 år.

Hvordan er det så mulig at denne galaspen kan gå sin gang? Verdifulle fjell- og kystområder som går tapt for alltid, og enorme subsidiebeløp. En grunn er at Stortinget har bestemt at det skal satses på vindkraftutbygging for å berge klimaet. Men det er nå veldokumentert at vindkraftutbygging i Norge ikke gir noen klimaeffekt. En annen grunn er at mens kostnadene ved vindkraftutbyggingen sosialiseres, den betales av deg og meg i form av ødelagt natur og høyere strømregning, privatiseres gevinsten. De som tjener er grunneiere, konsulent-selskaper, entreprenører og utbyggere.

Det som kun gjenstår nå er å håpe på at styrene i kraftselskapene bak utbyggingen skjønner at dette blir en dårlig butikk på grunn av lave kraftpriser og sier nei. Og at det offentlig eidde Trønderenergi tar til vettet, viser samfunnsansvar og sier nei til sin del av Fosen utbyggingen.

«Vindkraft er en meget kostbar energiform, og utbyggingen vil gi store tap for samfunnet.»

Innlegg



ANDERS SKONHOFT
Professor samfunnsøkonomi NTNU